

Exploateringskontoret
Dnr E2017-00440

Stadsbyggnadskontoret
Dnr 2021-17345

Trafikkontoret
Dnr 2017-2640

Handläggare

Exploateringskontoret
Isabelle Stöckel
08-508 876 46

Stadsbyggnadskontoret
Martin Forsberg
08-50827596

Trafikkontoret
Jevgenija Palin
08-50826209

Svar på remiss av granskningsförslag på järnvägsplan för Mälarbanans utbyggnad rörande sträckan Duvbo-Spånga

Remiss från Trafikverket (TRV 2013/65117)

Förslag till beslut

Kontorens tjänsteutlåtande godkänns som svar på remiss av
granskningsförslag på järnvägsplan för sträckan Duvbo-Spånga.

Johan Castwall
Förvaltningschef

Anette Scheibe Lorentzi
Förvaltningschef

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Sammanfattning

Stockholms stad har mottagit ett granskningsförslag på järnvägsplan för Mäljarbanans utbyggnad rörande sträckan Duvbo-Spånga. Järnvägsplanen ska möjliggöra en utbyggnad från två till fyra spår och är en del i en större utbyggnad på sträckan Tomteboda – Kallhäll.

Kontoren är positiva till utbyggnaden av Mäljarbanan och ser att utbyggnaden bidrar till en utveckling både regionalt och lokalt. Projektet bedöms även vara ett av de viktigaste projekten för att förbättra regionens kollektivtrafik. Kontoren har dock synpunkter som utvecklas mer under rubriken "Kontorens synpunkter och förslag". Dessa behöver beaktas i det fortsatta arbetet med Mäljarbanans utbyggnad.

Parallellt med järnvägsplanen tar staden fram en detaljplan inom de delar som berör kommunen, som så långt det är möjligt, ska samordnas och anpassas till Trafikverkets arbete med järnvägsplanen och järnvägens tilltänkta etapputbyggnad.

Remissen

Bakgrund

Under perioden 29 november - 14 januari bjuder Trafikverket in till granskning av järnvägsplanen för Mäljarbanans utbyggnad sträckan Duvbo-Spånga. Granskning är ett tillfälle att samla in synpunkter på järnvägsplanen från de som berörs såsom sakägare, allmänhet, organisationer och myndigheter.

Ärendet är utsänt på remiss till staden från Trafikverket och ska besvaras senast den 14 januari 2022.

Parallellt med järnvägsplanen tar staden fram en detaljplan som berör de delar som hamnar inom kommunens gränser. Det pågående detaljplanearbetet berör sträckan Sundbyberg-Spånga (Dnr 2013-20059).

Ärendet

Trafikverket har upprättat ett förslag till järnvägsplan för utbyggnaden av Mäljarbanan från två till fyra spår på delen Duvbo-Spånga. Utbyggnaden är en del i en större utbyggnad på sträckan Tomteboda – Kallhäll. Järnvägsplanen ska i detalj redovisa utformning och dragning samt konsekvenser av de nya spåren med tillhörande anläggningar.

Järnvägsplanen med tillhörande dokument går att läsa i sin helhet på:

<https://www.trafikverket.se/nara-dig/Stockholm/vi-bygger-och-forbattrar/Malarbanan-Tomtebodav-Kallhall/Dokument-Malarbanan/>

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret. Avstämning har även skett med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning.

Kontorens synpunkter och förslag

Kontoren är positiva till utbyggnaden av Mälarbanan och ser att utbyggnaden bidrar till en utveckling både regionalt och lokalt. Förbättrad och mindre störningskänslig kollektivtrafik är de stora vinsterna lokalt samtidigt som infrastrukturen och kommunikationen till och från Stockholm förstärks regionalt.

Genomförandet av projekt Mälarbanan bedöms av kontoren som ett av de viktigaste projekten för att förbättra regionens kollektivtrafik. Bebyggelseutveckling planeras på båda sidor om järnvägen och det är därför viktigt att värna och utveckla kopplingar över järnvägen. Särskilt viktigt är det vad gäller gående och cyklister för att skapa en sammanhängande och integrerad stadsmiljö samt uppmuntra till hållbara resor. Utifrån inriktningarna i stadens översiktsplan ska en yta för en framtida pendeltågsstation intill Solvalla inte ska omöjliggöras i samband med järnvägsplanen.

Kontoren anser att Trafikverkets arbete med järnvägsplanen så långt det är möjligt behöver samordnas med stadens pågående detaljplanearbete för sträckan Sundbyberg-Spånga (dnr 2013-20059). Staden har hållit samråd om detaljplaneförslaget under 2016 och har fortsatt arbetet med detaljplanen tillsammans med Trafikverket. Arbetet har dragit ut på tiden och det finns kvarstående frågor att lösa inom ramen för projektet. I dagsläget finns ingen fastställd tidplan för detaljplanen, men det har identifierats ett behov av ett förnyat samråd i processen.

Då detaljplanen och järnvägsplanen troligtvis kommer att fastställas vid olika tidpunkt är det av stor vikt att de frågor i aktuell järnvägsplan som också berör eller har följdverkan på detaljplanen kommer staden till känna och kan hanteras innan ett fastställande sker. Då järnvägsplanen inte får strida mot detaljplanen är det angeläget att eventuella diskrepanser identifieras och löses ut. Vid behov behöver processerna invänta varandra för att säkerställa detta.

Utmed järnvägskorridoren är Trafikverket fastighetsägare till mark som kan komma att hamna utanför området för

järnvägsplanen. Dessa områden ska i dialog med Trafikverket identifieras och ändras till lämpligt ändamål i detaljplanen.

En ersättningsväg för Sulkyvägens plankorsning har utretts under flera år mellan staden och Trafikverket där en tunnellsättning i nuläget utreds vidare. Staden förordar denna lösning och förutsätter att den ska motsvara stadens krav gällande utformning, trafiksäkerhet och funktion. Ersättningsvägen behöver fungera och ansluta till befintlig infrastruktur, samtidigt som den, i den mån det är möjligt, tar hänsyn till möjligheterna för områdets framtida utveckling.

Stadens mark och pågående exploateringsprojekt

Det pågår ett antal exploateringsprojekt utmed Mälarbanan både på stadens mark och på privat mark. Då utbyggnaden av Mälarbanan påverkar dessa är det av fortsatt stor vikt att dialog kring påverkan på exploateringsprojekten fortsättningsvis sker och att planeringen inom projekten inte omöjliggörs.

Generellt gäller för alla kommande etableringsområden och byggvägar att de ska minimeras i utbredning och i tid. Vid varje val av plats ska stor aktsamhet tas så att påverkan på stadens anläggningar minimeras. Så långt som möjligt bör etablering ske på mark som framöver kommer att ingå i breddningen av spåren. För att underlätta hanteringen av framtida etableringsytor bör dialog mellan staden och Trafikverket ske tidigt i processen. För de parkområden som tas i anspråk under utbyggnaden av Mälarbanan är det av stor vikt att dessa iordningställs i samråd med staden.

Då staden planerar utbyggnad av exploateringsprojekt samtidigt som Mälarbanan behöver Trafikverket samordna byggvägar och transporter med staden. Detta gäller framförallt i Södra Solvallastaden där Trafikverket i sin järnvägsplan föreslagit byggväg med nyttjanderätt genom området, T1. I och med att staden i samband med utbyggnaden av området planerar att bygga om sträckningen på denna väg behöver vi säkerställa att denna byggväg är möjlig att justera under utbyggnaden.

Bromstensstaden, med bland annat marken söder om Bromstens IP, är under utbyggnad. Detta innebär att ytorna med områdesnummer T20 och T21 kommer få andra funktioner de närmsta åren med bland annat ny pumpstation, nytt gångstråk och en förstärkning av å-rummet. Även Stockholm vatten AB har omfattande arbeten i området. Intill området planeras en ny skola på norra delen av Bromstens IP, med angöring från bland annat Midgränd och Fristadsvägen. Midgränd kommer byggas om och

vara avstängd under ett par år. Det kommer därför inte vara möjligt att angöra från Midgränd under denna period och det kommer även att vara olämpligt att angöra via både Midgränd och Fristadsvägen efter att skolan är på plats ur trafiksäkerhetssynpunkt. T21 behöver därför utgå helt. Om det inte går att använda sig av annan etableringsplats så behöver T20 minska kraftigt i omfattning och hur den ska angöras behöver studeras ytterligare och samordnas med staden. Då det finns stor risk för skred i området behöver marken förstärkas innan etablering är möjlig.

Marken norr om Mälarbanan och söder om Ulvsundavägen vid Solvalla kommer att utvecklas och det är viktigt att detta är en förutsättning i projektet Mälarbanan så att en framtida utveckling inte försvåras eller omöjliggörs. Exempelvis är det i järnvägsplanen föreslagna servitutet för serviceväg, Js2, som ansluter till Sundbybergkopplet inte lämpligt mot bakgrund av detta, vilket har påpekats i tidigare granskning. Servitutsvägen behöver kunna justeras vid behov och föreslås därför att istället regleras med avtal.

För de sträckor av Mälarbanan som ingår i Solna och Sundbybergs kommun ska byggvägar och transporter i största möjliga mån hanteras inom deras kommuner.

Förutom stadens pågående och planerade utveckling av kommunens mark finns det andra större projekt som kan påverka föreslagna etableringsområden, t.ex. utbyggnaden av Tvärbanan Kistagrenen, där samordning efterfrågas.

Stadens anläggningar

Staden har en rad viktiga anläggningar såsom gång- och cykelvägar, gator och broar som påverkas av utbyggnaden av Mälarbanan. Stadens utgångspunkt är att funktionen av stadens anläggningar tillfälligt och permanent ska ersättas av Trafikverket. Stadens driftkostnader kommer att öka och det är viktigt att detaljprojektering för bland annat tunnellsättning vid Sulkyvägen och en ny utformning av Bromstensbron görs i samråd med staden och med förutsättning att funktion och livslängd hos stadens anläggningar inte nedsätts.

Staden efterfrågar en övergripande beskrivning över hur körvägarna från huvudvägnätet till etableringsområdena är tänkta att fungera. Det behövs för att kunna göra en bedömning om valet av vägar är lämpligt utifrån exempelvis bärighetsklass, trafiksäkerhet och kapacitet. Trafikverket behöver redovisa och samordna nyttjandet med staden.

Sulkyvägen genom Solvallas område är tänkt i den kommande detaljplanen att anläggas som allmän gata, den är även utpekad i järnvägsplanen med tillfälligt nyttjanderätt, T10. Bron som förbinder Sulkyvägen med Ankarstocksvägen är i dåligt skick och motortrafik kommer inte att vara möjligt i dagens skick. Det kommer heller inte vara möjligt att leda ut byggtrafik på Gamla Bromstensvägen på grund av sättningsproblem i området. Dessutom har Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning framfört att det är av stor vikt att utbyggnaden av Mälarbanan inte påverkar förskolans verksamhet på Ekstocksvägen då det inte kommer vara möjligt med evakuering till annan förskola. Om T10 ska kvarstå behöver den minska och samordnas med staden för att hitta lämpliga byggvägar ut till det större vägnätet.

Vid utbyggnad av järnvägen påverkas Magasinsvägens sträckning. Det är av stor vikt att erforderligt utrymme för väg och vändplats kan säkerställas i syfte att kunna inrymma de tunga fordonen som trafikerar vägen idag. På Magasinsvägen är det föreslaget ett område för tillfällig nyttjanderätt, T17, detta får inte medföra att trafikering till befintliga fastigheter längs Magasinsvägen försvåras.

Slut